

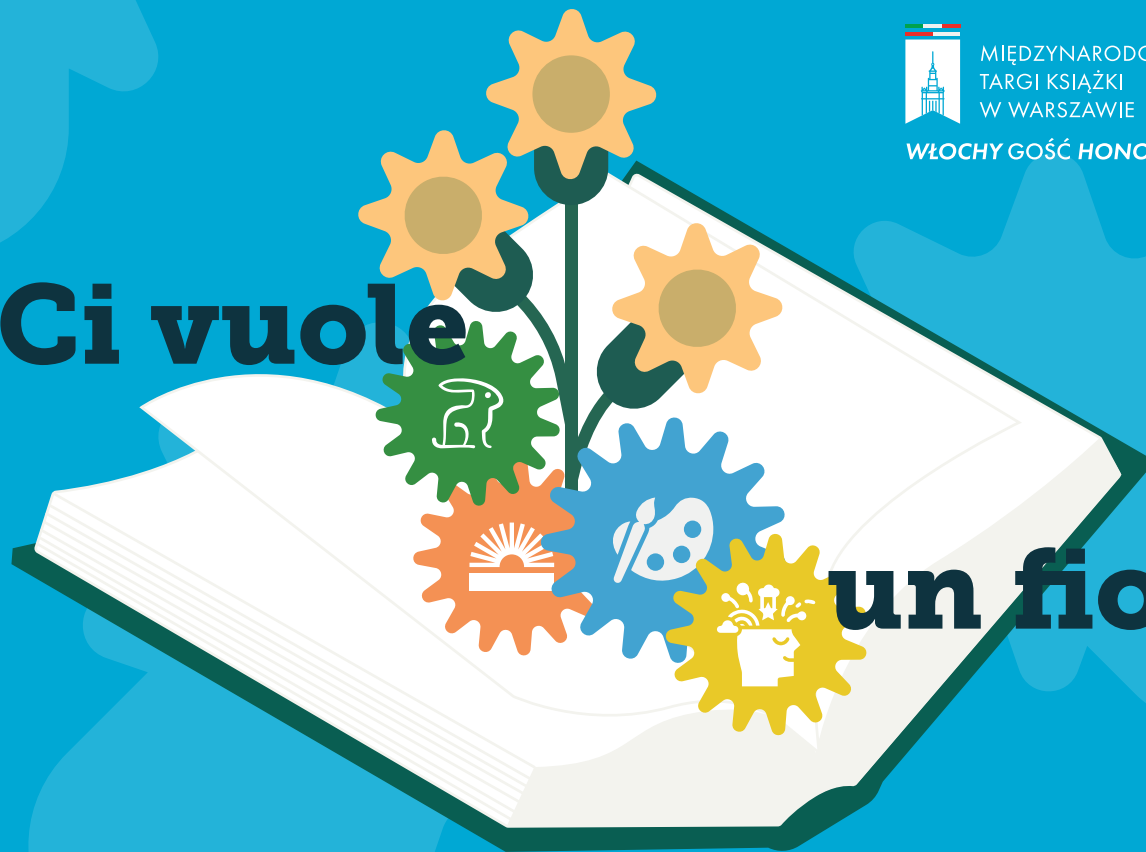
RAPORT NA TEMAT STANU BRANŻY WYDAWNICZEJ WE WŁOSZECH W 2023 R.

MIĘDZYNARODOWE
TARGI KSIĄŻKI
W WARSZAWIE

WŁOCHY GOŚĆ HONOROWY 2024

Ci vuole

un fiore

madeinitaly.gov.it

MINISTERO
DELLA
CULTURA

ITA
ITALIAN TRADE AGENCY

ISTITUTO
Italiano
di CULTURA

AIE
Associazione
Italiana
Editori

INDEX

WSTĘP	4	KOMIKSY	16
RYNEK KSIĄŻKI WE WŁOSZECH	6	ESEISTYKA O TEMATYCE KULTURY I POPULARNONAUKOWA	18
PRODUKCJA KSIĄŻEK, E-BOOKÓW, AUDIOBOOKÓW	7	PORADNIKI	20
RYNEK SPRZEDAŻY RÓŻNYCH TYTUŁÓW WŚRÓD KSIĄŻEK, E-BOOKÓW, AUDIOBOOKÓW	8	KSIĄŻKI ILUSTROWANE I NON FICTION ILUSTROWANA	22
KATEGORIE WYDAWNICZE	9	SPRZEDAŻ PRAW AUTORSKICH PRZEZ WŁOSKICH AUTORÓW	24
KANAŁY SPRZEDAŻY	10	PUBLIKACJE WSPÓŁWYDANE	25
UDZIAŁ W RYNKU WG WYDAWCÓW	11	SPRZEDAŻ PRAW WG GATUNKU	26
BELETRYSTYKA WŁOSKA	12	SPRZEDAŻ PRAW WG OBSZARU GEOGRAFICZNEGO	27
DZIECI I MŁODZIEŻ	14	SPRZEDAŻ PRAW DO POLSKI	28

Wstęp

Rynek książek zamknął rok 2022 z wynikiem -1,5% wg wartości, co odpowiada „wydatkom” nabywców w kwocie 3,388 miliardów euro. Obejmuje to dział książek o różnej tematyce dla dorosłych i młodzieży, książki szkolne i uniwersyteckie, zawodowe, cyfrowe (e-booki, bazy danych i audiobooki), sprzedaż B2B. Mimo nieznacznego spadku, ten sektor pozostaje na pierwszym miejscu wśród sektorów włoskich z działu kultury, zajmując czwartą pozycję jako branża wydawnicza w Europie.

Można uznać ten spadek za naturalny (ok. 50 milionów wydatków mniej w raczej mało sprzyjającym kontekście ekonomicznym i spadającej konsumpcji) następujący po wzroście +11% w 2021 roku. Jeśli przeanalizujemy w szerszym kontekście dane z ostatnich lat pochodzące z kanałów sprzedaży dotyczących działu książek o różnej tematyce dla dorosłych i młodzieży, o których mamy więcej informacji, możemy zrozumieć lepiej wyniki za rok 2022. Rok 2019 został zamknięty z wynikiem +5%. Z częściowym wyjątkiem za rok 2018 (-0,4%), również rok 2017 zakończył się pozytywnym wynikiem (+2%). Jesteśmy zatem świadkami okresu rozwoju rynku w naszym kraju. Mimo pandemii i surowych środków ograniczających możliwość przemieszczania się, w roku 2020 odnotowaliśmy niewielki spadek -1%.

Rok 2022 potwierdza mocną pozycję książki drukowanej względem wyhamowania sektora cyfrowego (po wzroście w roku, w którym trwał lockdown i okresie pocovidowym): 113 milionów sprzedanych egzemplarzy w porównaniu z 99 zaledwie cztery lata wcześniej. Wyjaśnienie tego trendu można znaleźć, łącząc kilka aspektów. Reorganizacja łańcucha sprzedaży i komponentów produkcji w tym sektorze; większa uwaga na wyszukiwanie wydawnicze, poszukiwanie i waloryzację nowych autorów, gatunków i literatury; wykorzystanie social mediów w komunikacji obok narzędzi bardziej tradycyjnych, aby dotrzeć do młodszych czytelników.

Z całą pewnością jest wpływ działań rządowych uruchomionych w 2020 roku i wdrożonych w 2021 roku, które stanowiły ramy wsparcia dla popytu; wpływ, jaki dostępny „katalog” ma na sprzedaż, biorąc pod uwagę fakt, że Włosi przyzwyczaili się po pandemii do robienia zakupów przez Internet, ale także biorąc pod uwagę bogactwo i zakres katalogu ofert kierowanych do czytelnikowi przez te platformy, co z kolei jest wyrazem różnorodności i bogactwa włoskiej oferty wydawniczej (ok. 5 tys. wydawnictw i 1,4 mln tytułów na rynku); umiejętność, którą wykazały przedsiębiorstwa, do przyciągania nowych gustów i języków młodszej publiczności: komiksy, manga, romanse, książki pochodzące z platform self-publishingowych, które następnie odnajdujemy w rankingach najlepiej sprzedających się tytułów.

To liczby pozwalają nam zrozumieć wyniki osiągnięte w ostatnich latach. Jak w przypadku wszystkich rynków działu kultury, również sektorem wydawniczym rządzi podaż, tj. decyzje podjęte przez wydawców w odniesieniu do autorów, tytułów, gatunków, literatury innych krajów, które będą w stanie zainteresować, zaintrygować i sprostać potrzebom ciekawego włoskiego czytelnika. Podaż przekłada się również na międzynarodowe rynki sprzedaży praw i publikacji współwydanych, kreując obraz branży, która coraz mocniej koncentrować się będzie w kolejnych latach na poznaniu, eksplorowaniu, odkrywaniu i waloryzowaniu potencjału nie tylko rynku włoskiego i europejskiego, lecz również wydawnictw światowych.

Rynek książki we Włoszech

Rynek całkowity książki i cyfrowych produktów wydawnictw (e-booki, bazy danych, audiobooki) zarejestrował w 2022 r. obrót z działalności (wydatki nabywców) wynoszący prawie 3,4 mld. euro. Po wzroście o +11% w roku 2021 (w stosunku do 2020), wyniki za rok 2022 (-1,5%) to skutek naturalnego odbicia i ustabilizowania osiągniętych wartości w kontekście społecznym, w którym zaczęto odczuwać konieczność reorganizacji koszyka zakupów w gospodarstwach domowych w związku z wzrostem cen towarów i inflacją (+8,7% względem +1,2% z 2021 r.).

Niższe wydatki w stosunku do roku 2021, kiedy wyniosły 51 milionów euro, co - mniej więcej - rozłożyło się na wszystkie działy tego sektora. Również kilka oznak «pozytywnych» wydaje się być skutkiem korekt koniunktury i potwierdzeniem poziomów osiągniętych w 2021 roku.

Co do zasady, rok 2022 potwierdza dla rynku włoskiego wyniki osiągnięte w 2021 roku: w porównaniu z 2019 rokiem, poprzedzającym generalny lockdown, rynek wzrósł o 277 milionów euro (+9%).

Rozwój rynku książki, e-booków oraz internetowych usług wydawniczych: 2020-2022

Wartości w tys. euro oraz w %

	2020	2021	2022	Δ %
	(.000)	(.000)	(.000)	2022/'21
Kanały sprzedaży (księgarnie stacjonarne, niezależne i sieciowe, internetowe oraz sklepy wielkopowierzchniowe)	1 472 000	1 711 000	1 671 000	-2,3%
Pozostałe kanały sprzedaży (sklepy z artykułami piśmiennymi i mniejsze punkty sprzedaży, targi, salony i festiwale, kioski ¹⁾)	83 000	108 500	106 400	-1,9%
E-booki	97 000	86 000	79 000	-8,1%
Audiobooki (abonamenty)	17 500	24 000	25 000	+4,2%
[a] Łącznie	1 669 500	1 929 500	1 881 400	-2,5%
[b] Obowiązkowe lektury szkolne (księgarnie, sprzedaż online, sklepy wielkopowierzchniowe) ²⁾	742 300	780 100	775 700	-0,6%
[a+b] Łącznie	2 411 800	2 699 600	2 657 100	-1,9%
Ratalne, VPC, ratalne zawodowe ³⁾	216 300	230 000	226 000	-1,7%
Bazy danych i usługi internetowe	315 700	335 000	340 000	-1,5%
Sprzedaż do bibliotek (B2B)	77 500	80 000	81 000	+1,3%
Przychody i sprzedaż (B2B)	30 000	35 000	34 000	-2,9%
Eksport książek włoskich za granicę	46 700	49 000	50 000	+2,0%
[c] Łącznie	686 200	729 000	731 000	+0,3%
[a+b+c] RYNEK ŁĄCZNIE	3 098 000	3 438 600	3 388 100	-1,5%

Źródło: Centrum badań Aie - dane z różnych źródeł

1 Z wyjątkiem dodatków sprzedawanych z dziennikami i czasopismami w kioskach.

2 Z wyjątkiem pozycji okołoszkolnych (słowniki, książki ćwiczeń, książki uzupełniające, beletrystyka szkolna) i podręczników uniwersyteckich.

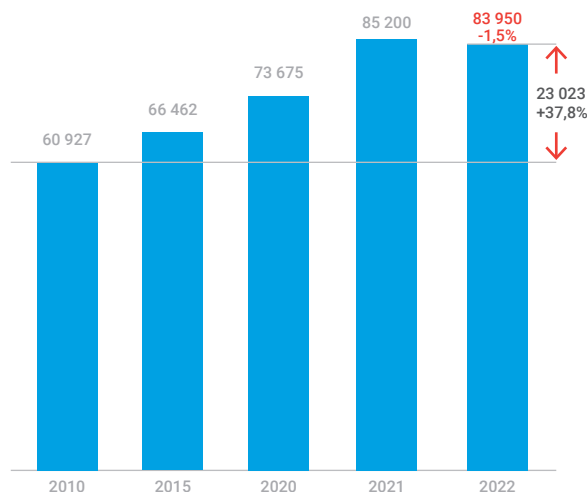
3 Wartość publikacji zawodowych płatnych ratalnie - obejmuje szacunkową wartość sprzedaży, również w kanałach fizycznych i e-commerce) uwzględnia łącznie produkty cyfrowe dostępne wyłącznie offline oraz produkty drukowane, do których dostępne są uzupełnienia lub dodatki cyfrowe (offline i online).

Produkcja książek, e-booków, audiobooków

W 2022 r. opublikowano 83 950 tytułów drukowanych, niewielki spadek względem 2021 r. (-1,5%). Rok 2021 również z tego punktu widzenia był absolutnie wyjątkowy. W 2022 roku nie odnotowaliśmy odwrócenia tendencji w odniesieniu do poprzednich lat. Mówimy raczej o naturalnym wahanii, w poszukiwaniu nowej i bardziej zaawansowanej równowagi osiągniętej między 2019 a 2021 rokiem.

Opublikowane nowości drukowane: 2010-2022

Wartości w liczbach tytułów oraz w %

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane IE - Informacje wydawnicze

Wzrost liczby publikowanych tytułów jest faktem strukturalnym i nieuniknionym w kontekście wzrostu rynku: żaden rynek wydawniczy nie rozwija się poprzez strukturalny spadek publikacji. To skutek zmniejszenia ograniczeń dostępu: od wyszukiwania, organizacji układu stron, aż do druku i dystrybucji.

W 2022 r. wydano również 37 177 e-booków, co jest znaczącym spadkiem w porównaniu z 2021 r.: -25,5%. Przyczyn należy szukać z jednej strony w sytuacji zamknięcia i trudności w dostępie do księgarni między 2020 i 2021 r., co wyjaśniało zmiany w produkcji wydawnictw w tamtych latach. Z drugiej strony prawdopodobnie wyczerpał się zapas, który istniał w początkowym okresie „odkrycia” przez czytelników korzyści płynących z wydawnictw cyfrowych.

Z ponad 37 tysięcy wydanych e-booków, prawie 22 tysiące zostały oddane do sprzedaży również z wersją drukowaną (+46%). W porównaniu z 2011 r. (pierwszy rok, za który dane posiadamy), przeszliśmy od 13 991 tytułów do 21 916 tysięcy (+57%). Wydaje się być już oczywiste, że czytelnik może wybrać w jakim formacie (druk / format cyfrowy) chce korzystać z danych treści i za pośrednictwem jakiego kanału zakupu.

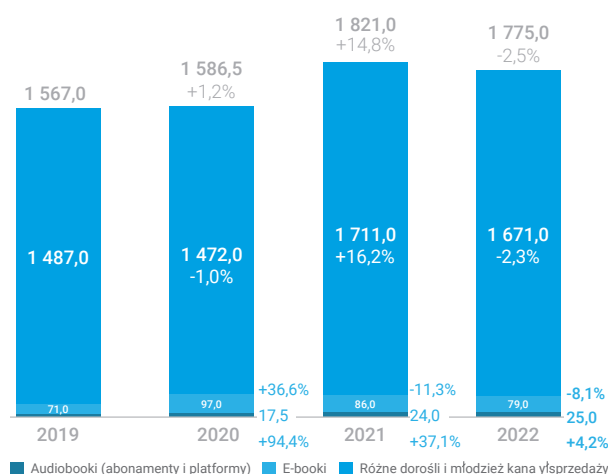
W przeciwieństwie do książek i e-booków, nie mamy katalogu, w którym byłaby rejestrowana publikacja nowości z audiobooków. Szacujemy tylko, że w sprzedaży jest ich ok. 20 - 22 tysiące.

Rynek sprzedaży różnych tytułów wśród książek, e-booków, audiobooków

Jeśli chodzi o rynek sprzedaży z działu książek o różnej tematyce dla dorosłych i młodzieży (nie obejmuje sprzedaży książek szkolnych i powiązanych ze szkolnymi), w tym przypadku dysponujemy najdokładniejszymi danymi. Dotyczą one sprzedaży po cenie okładowej, dokonanej w księgarniach, stoiskach z książkami w sklepach wielkopowierzchniowych i supermarketach oraz księgarniach online. W 2022 r. sprzedaż książek spadła o -2%, dając 1,671 miliardów euro wg ceny okładowej.

Rynek sprzedaży z różnych działów (książki drukowane i cyfrowe): 2019-2022

Wartości w milionach euro oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

BookScan i z różnych źródeł

Jeśli dodamy do ww. sprzedaży również e-booki i audiobooki z dostępem wykupywanym za pośrednictwem platform (tj. cyfrowych wersji książek), rynek osiągnął w 2022 r. wartość 1,775 miliardów euro, co daje spadek o -3%. Jednak w porównaniu z 2019 r., widzimy, że Włosi wydają na zakup książek o różnej tematyce ponad 208 milionów euro.

Rynek cyfrowy odnotowuje mniej pozytywny wynik z powodu niższych zakupów e-booków (-8%), których nie rekompensuje wzrost sprzedaży audiobooków wynoszący +4%, który jednak w poprzednim roku wyniósł +37%.

Spadek produktów cyfrowych o 6 milionów w 2022 r. podkreśla miejsce, jakie odzyskała książka drukowana. Sprzedaż cyfrowa stanowiła 5% rynku w 2019 r., 7% w 2021 r. a w 2022 r. lekko spada, odnotowując 6%. Jednakże, cały rozwój produktów cyfrowych cierpi z powodu poważnych skutków piractwa.

W 2022 r. sprzedano 112,6 milionów egzemplarzy książek drukowanych (-2% względem 2021 r.) i nastąpiło (szacunkowo) ok. 10 milionów pobrań e-booków (nie jest możliwe oszacowanie liczby audiobooków z uwagi na formułę abonamentów). W porównaniu z 2019 r. sprzedano ponad 13 milionów egzemplarzy więcej.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań Aie - dane Nielsen

Kategorie wydawnicze

W porównaniu z 2019 rokiem, rozkład rynku w 2022 r. pod względem kategorii w kanałach sprzedaży odzwierciedla zmiany, jakie zaszły w popycie na czytanie i zakupy wśród odbiorców. Na kolejnych stronach przedstawimy niektóre bardziej szczegółowe dane dotyczące kilku gatunków.

Beletrystyka (włoska i zagraniczna) z poziomu 32% w 2021 r. odnotowała wzrost do 34% w 2022 r. z tendencją progresywnego wzrostu udziału w rynku. Dział dla dzieci i młodzieży tytuły zasadniczo swoje wartości. Co prawda tytułu z działu „young adult” (zwłaszcza fantasy i romance) ujęte są w beletrystyce, jednak musimy odczytywać te liczby, biorąc pod uwagę skutki spadku narodzin i przesunięcia wydatków na kulturę i beletrystykę dla dzieci i młodzieży na inne formaty cyfrowe i działalność (gry wideo, korzystanie z social mediów, itp.), co częściowo zostało zrekompensowane przez nową rolę rodzica w zakupie książek dla dzieci w pierwszych latach ich życia.

Natomiast całość działu non fiction wykazuje progresywny trend spadkowy, schodząc z 51% w 2019 r. do 48% w 2022 r.. Przyczyn tej sytuacji należy szukać w tym, że część popytu została zaspokojona przez zjawiska nielegalne, zakup książek od (profesjonalnych) wydawnictw zagranicznych, dostępność różnych treści w Internecie, ogólne zubożenie kulturowe kraju, zmiany w dydaktyce uniwersyteckiej oraz ogólnym podejściu.

Jeśli przyjrzymy się trendom w gatunkach, zobaczymy, że:

- książki fiction odnotowały w 2022 r. wzrost wartości o +6% w porównaniu z poprzednim rokiem oraz o +24% w porównaniu z rokiem 2019;
- książki z działu dzieci i młodzież tracą na wartości o -2%, jednak dział wzrósł o +17% względem 2019 r.;
- całość non fiction traci na wartości o 7% w 2021 i odnotowuje mniejszy wzrost w 2019 w porównaniu z wszystkimi innymi działami, odnotowując „zaledwie” +8,2%.

Trend wartości rynku sprzedaży różnych działów wg gatunku: 2019-2022

Wartości w milionach euro

	2019	2020	2021	2022
Fiction (włoska i zagraniczna)	442,5	449,5	514,0	546,4
Non-Fiction ogólnie (eseistyka popularnonaukowa)	261,1	248,0	292,0	266,5
Non-Fiction praktyczne (poradniki)	198,9	184,1	253,7	258,6
Non-Fiction specjalistyczne (zawodowe)	253,9	268,3	282,0	247,4
Dzieci i młodzież	242,8	243,9	291,7	284,6
Łącznie	1 399,2	1 393,8	1 633,3	1 603,4

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Kanały sprzedaży

W 2022 r. udział w rynku wg wartości kanałów sprzedaży (księgarnie stacjonarne i stoiska z książkami w sklepach wielkopowierzchniowych; wartości nie obejmują książek szkolnych) wynosił 58%, odzyskując prawie jeden punkt procentowy względem 2021 r.. Wydaje się, że sprzedaż przez e-commerce osiągnął stabilną sytuację po dziesięciu latach ciągłego wzrostu, która wzrosła w okresie lockdownu i pocovidowym (16 punktów procentowych uzyskanych w 2020 r. i zachowanych w kolejnym roku).

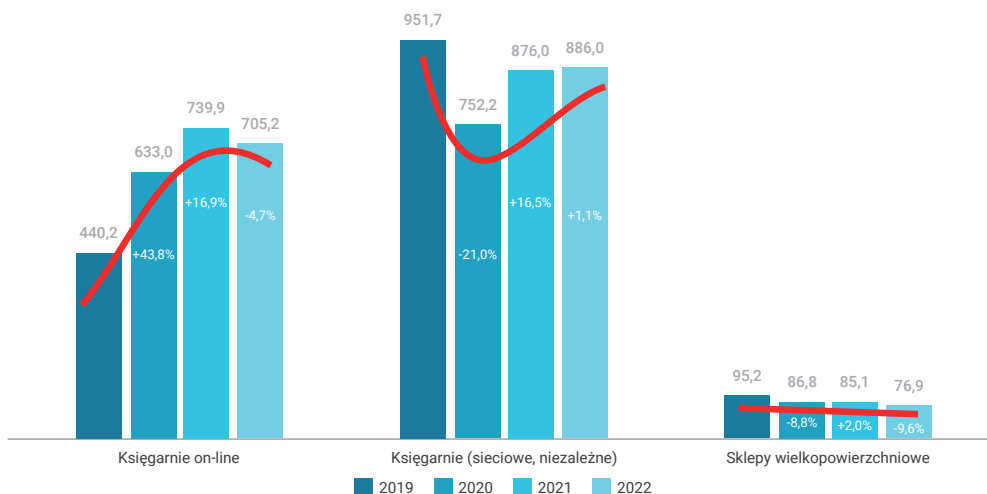
W 2010 r. sprzedaż przez e-commerce książek stanowił 5% rynku różnych książek. W 2021 to już 44%, natomiast w zeszłym roku nastąpiło niewielkie przewartościowanie i strata jednego punktu procentowego. Pandemia i lockdown przyspieszyły zmianę w zachowaniu czytelników, która została wcześniej rozpoczęta. Nie zapominajmy, że handel elektroniczny umożliwia znalezienie nie tylko nowości, lecz również tytułów katalogowych, małych i „marginalnych” marek wydawniczych, autorów, wydawców czy serii specjalistycznych i niszowych.

Przededefiniowanie udziałów w rynku jest wynikiem różnych tendencji w różnych kanałach sprzedaży, tj. sposobów dokonywania zakupów przez czytelników:

4. Wielki skok między 2019 a 2020 r. w odniesieniu do księgarni online (+44%), który trwał w 2021 r., choć z mniejszym natężeniem (+17%), odnotował w 2022 r. spadek -5%.
5. Spadek liczby księgarni stacjonarnych w latach 2019 i 2020, jako skutek środków zapobiegawczych mających na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu wirusa Covid-19, co dało -21%, a następnie odbicie w 2021 (+17%), które nadal trwa w 2022 r., dając +1%, jednak nie wraca już do wartości z 2019 r..
6. Trudności dla stoisk z książkami w supermarketach i sklepach wielkopowierzchniowych, które skutkowały spadkiem wydatków o 18 milionów w porównaniu z rokiem 2019.

Trend sprzedaży wg wartości pod względem kanału sprzedaży: 2019-2022

Wartości w milionach euro oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane z różnych źródeł

Udział w rynku wg wydawców

Również w 2022 r. potwierdzony został udział w rynku, jaki wydawcy nienależący do wielkich grup wydawniczych odnotowali w ostatnich latach. „Pozostałe wydawnictwa” - których nie należy mylić, a często się to zdarza, z „wydawnictwami niezależnymi”, ani „małymi wydawnictwami” - w 2022 r. wygenerowały 47% wartości zakupów; w 2015 r. ta wartość wynosiła 40%.

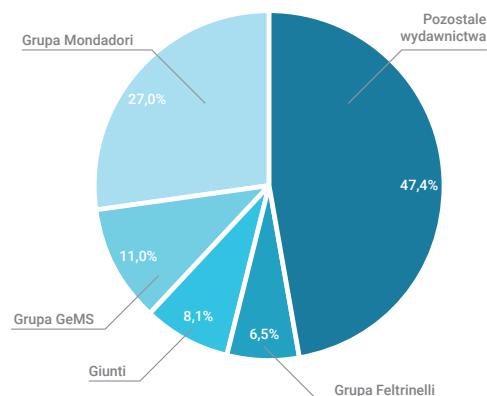
Ten przedział obejmuje zarówno małe i bardzo małe wydawnictwa, jak i średnie i średnio-duże. Jedno jest pewne, rynek jest nadal bardzo ożywiony pod wieloma względami (istnieje co najmniej 5 tysięcy marek sprzedających co najmniej jeden egzemplarz w kanałach sprzedaży; blisko tysięcy tych, które uczestniczą w najistotniejszych targach krajowych itp.).

Ograniczenie, którego tak się obawiano, nie nastąpiło i nie następuje. Dzisiaj połowę wartości rynku sprzedaży generują wydawnictwa, które nie wchodzą w zakres konsolidacji głównych grup wydawniczych.

Ten wzrost nie odzwierciedla tylko specjalizacji potrzeb czytelniczych odbiorców, lecz również prawdziwy i rzeczywisty „efekt e-commerce”, który pozwala dziś markom i projektom wydawniczym uzyskać widoczność w sklepach online oraz usługę, którą trudno byłoby znaleźć w kanałach sprzedaży fizycznej. Cały sektor przejawia wielkie ożywienie i chęć odkrywania, a także pragnienie tworzenia mostów i połączeń między różnymi wydawnictwami.

Udziały w rynku wg wartości w kanałach sprzedaży wydawców

Wartości w %

Źródło: Roczne sprawozdanie finansowe 2022 r., wydawnictwo Arnoldo Mondadori; dane GFK

Beletrystyka włoska

Beletrystyka autorów włoskich reprezentuje w 2022 r. 41% sprzedaży wg wartości beletrystyki. Wydatki włoskich czytelników na powieści włoskich autorów wyniosły w zeszłym roku 213 milionów euro, co przekłada się na ok. 14 milionów egzemplarzy (prawie analogiczny udział w rynku do udziału wg wartości: 42%).

W porównaniu z 2019 r. mamy ponad 25 milionów euro większe wydatki i o ponad 1,4 milionów więcej zakupionych egzemplarzy. Co daje +13% wg wydatków i +11% wg egzemplarzy.

Rynek włoski zawsze odczuwał ciężar beletrystyki zagranicznej, która przekraczała wartość beletrystyki włoskiej, mając udział w rynku, który w ostatnich latach wyniósł między 56% a 58%. Jednakże, w latach 90. oraz w kolejnym dziesięcioleciu, ten udział był jeszcze większy, osiągając wartość między 60% a 63%.

Interesującym aspektem w tendencji dotyczącej beletrystyki włoskich autorów jest odwrócenie nurtu fikcji „literackiej” i gatunkowej: w 2019 roku powieść gatunkowa - kryminał, romans fantasy itp. - włoskich autorów

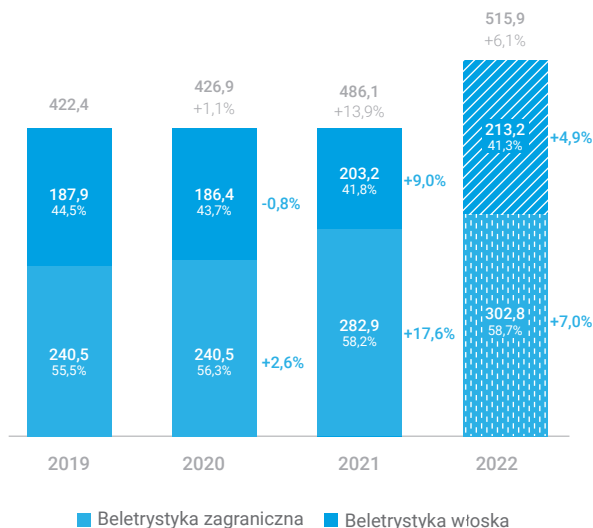
stanowiła 50% wydatków włoskich czytelników: dokładnie połowę. A także 49% zakupionych egzemplarzy. W 2022 r. różne formy beletrystyki gatunkowej (z wykluczeniem komiksów) plasują się na poziomie 57% wg wartości i 54% wg zakupionych egzemplarzy.

Ten zwrot – który nie jest liniowy w czasie – oznacza dla nas przemiany autorskie i pisarskie, a także zdolność, z jednej strony, włoskich pisarzy do osadzania historii i wydarzeń noir lub fantasy w kontekstach, które niekoniecznie są już tylko anglosaskie, a z drugiej strony gotowość czytelników do zaakceptowania tego nowego paktu literackiego. A w końcu, jest to też owoc zdolności

wydawców i osób odpowiedzialnych za wyszukiwanie dzieł do znajdowania nowych środowisk narracyjnych - od Wattpad do platform z opowiadaniem własnego autorstwa - i przenoszenia tej narracji do swoich linii wydawniczych.

Trend wg wartości beletrystyki włoskiej i zagranicznej: 2019-2022

Wartości w milionach euro oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Trend wartości rynku sprzedaży włoskiej beletrystyki

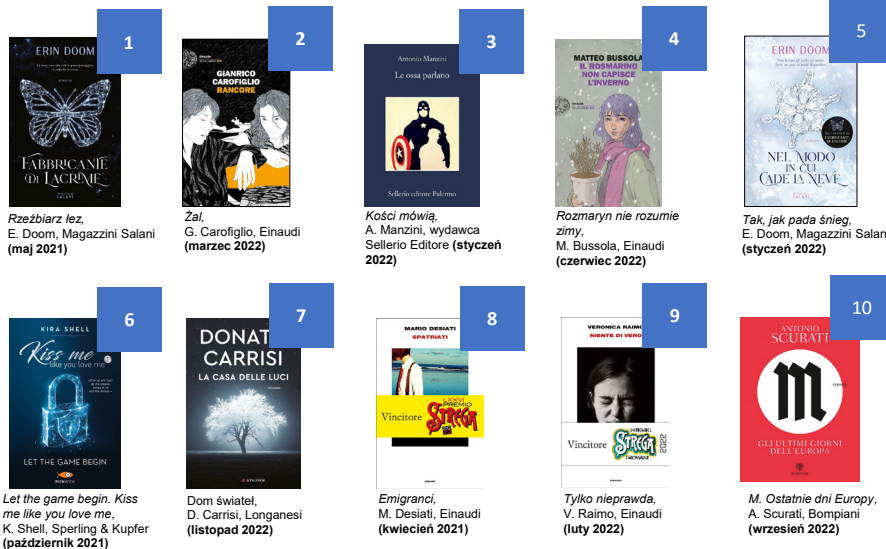
Wartości w milionach euro

	2019	2020	2021	2022
Fikcja i literatura ogółem	93,6	94,1	99,0	99,3
Kryminały i thrillery	47,4	45,4	48,9	48,6
Romanse, erotyczne, chick lit, itd.	4,9	6,0	7,7	21,6
Romanse historyczne, wojenne, przygodowe	21,7	21,0	23,1	21,4
Poezja i teatr	9,1	8,4	10,0	9,5
Zbiory opowiadań i dzieł fikcyjnych	7,5	7,6	8,5	7,8
Science fiction, fantasy, horror	2,0	2,2	4,0	3,5
Prawdziwe historie	1,0	1,0	1,2	0,7
Pozostała fikcja	0,9	0,8	0,8	0,8
Łącznie	187,9	186,4	203,2	213,2

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Top 10 tytułów beletrystyki włoskich autorów w 2022 r.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Dzieci i młodzież

W 2022 r. opublikowano we Włoszech 8 397 tytułów dla dzieci (do 14 roku życia). Jest to niewielki wzrost w porównaniu z 2021 r. (-2%), jednak to prawie 600 więcej w porównaniu z 2019 rokiem. Ta oferta skierowana jest głównie do dzieci, które jeszcze nie chodzą do szkoły: książki 0-6 to 69% propozycji wydawniczych. W 2019 r. ta wartość wynosiła 64%. W szczególności, przedział 0-4 wzrósł +7% w porównaniu do 2019 r., mimo ogólnego spadku narodzin.

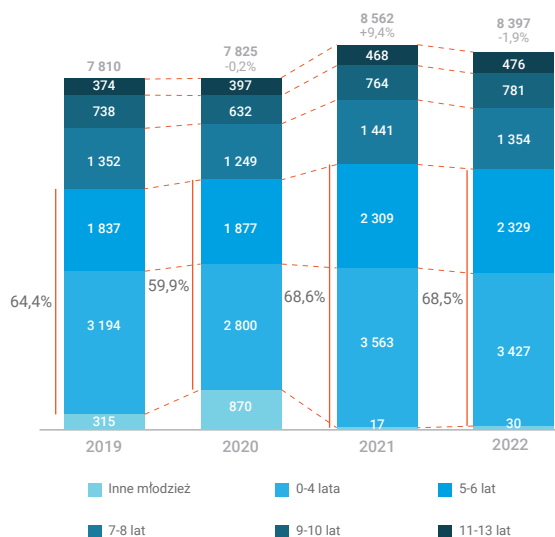
Produkcja przedstawia niezwykle zróżnicowanie ze względu na grupy wiekowe (a w ich obrębie format, cenę, gatunek, stosunek obrazków do tekstu, języki itp.) oraz tam, gdzie waga poszczególnych segmentów odzwierciedla ewolucję na przestrzeni lat relacji pomiędzy rodzicami, rodziną oraz kupowaniem i czytaniem książek swoim dzieciom, wpływając w ten sposób na ofertę wydawniczą.

Dział dzieci i młodzież, bez działu young adult (14-17 lat) i książek z komiksami – uzyskał w 2022 r. wartość 268,4 milionów euro, co oznacza spadek -4% względem 2021 r.. Jest to jednak nadal wydatek rzędu 30 milionów więcej niż w 2019 r.. Wydatki te odzwierciedlają zakup przez rodziny i dzieci niewiele ponad 22 milionów egzemplarzy (2 miliony egzemplarzy więcej niż cztery lata wcześniej).

To że rynek wydawniczy dla młodzieży stał się rynkiem dla najmłodszych (wczesne dzieciństwo i wiek przedszkolny) potwierdza fakt, że dział 0-5 lat generuje samodzielnie 48% zakupionych egzemplarzy i 43% wydatków. To przedziały wiekowe uznawane za relatywnie odporne na nowe technologie, urządzenia i sposoby spędzania wolnego czasu. Są to przedziały wiekowe, w których chęć zakupu leży jeszcze w rękach rodziców. To dzieci rodziców (i wnuki dziadków), które chętniej inwestują w książki oraz wartości kulturowe i emocjonalne.

Trend produkcji książek dla dzieci (0 - 13 lat): 2019-2022

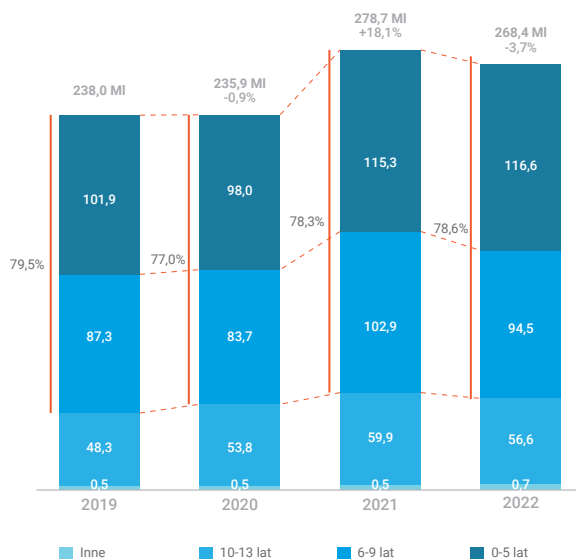
Wartości w liczbach tytułów oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane IE - Informacje wydawnicze

Trend wartości rynku wydawnictw dla dzieci: 2019-2022

Wartości w milionach euro oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Top 10 książek dla dzieci włoskich autorów w 2022 r.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Komiksy

W 2022 r. opublikowano 3496 tytułów książek z komiksami, w tym przeznaczonych dla dzieci i młodzieży. W porównaniu do 2021 r. obserwujemy wzrost nakładu książek o prawie 7%. W porównaniu z 2019 r. wzrost wynosi 11%.

To przede wszystkim manga napędza ten wzrost. W 2019 r. stanowiła niewiele mniej niż 35% nakładu w tym sektorze. Cztery lata później wzrosła do 50%, co oznacza +58%.

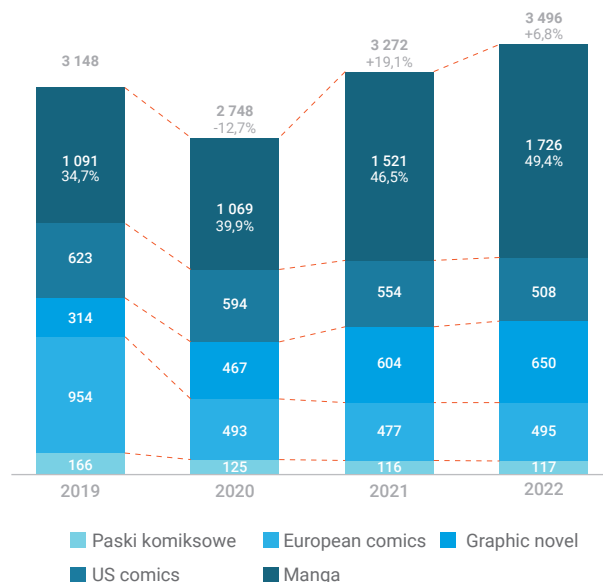
Jeśli przyjmiemy, że komiks to narracja, która rozwija się poprzez inny język, można zauważyć jak zmieniła się relacja z beletrystyką. W 2000 r. komiksy stanowiły 2% całej produkcji beletrystyki i komiksów, odsetek ten wzrósł podczas festiwalu wyniosły w 2022 r. 108 milionów euro (wartość ta obejmuje również komiksy dla wieku 6-13 lat), co daje 7% całego rynku różnych działów dla dorosłych i młodzieży. do niemal stabilnej wartości w latach 2015–2022, kiedy ich udział wyniósł ok. 12–13%. wyjątkiem kiosków i sprz daży W tym okresie to właśnie sektor różnych książek odnotował najwyższy wzrost. W 2019 r. udział w rynku wyniósł 3%. Startując z kwotą 36 milionów euro, jego sprzedaż uległa niemal potrojeniu w ciągu czterech lat, odnotowując wzrost +200%. Wewnątrz tego działu, gatunek manga odnotował +461%.

Jeszcze bardziej widoczny jest wzrost wg egzemplarzy: od 3,2 milionów egzemplarzy do 11,5: w 2022 r. na każde sto sprzedanych egzemplarzy, ponad 11 to komiksy.

W ciągu dwóch ostatnich lat widzimy nowe zjawisko, jakim jest wzrost komiksów przeznaczonych dla dzieci od 6 do 13 roku życia. W 2019 r. na ich zakup wydano mniej niż 4 miliony, prawie dwa razy więcej w 2020 r., a w 2022 r. odnotowano 15 milionów.

Trend produkcji książek z komiksami: 2019-2022

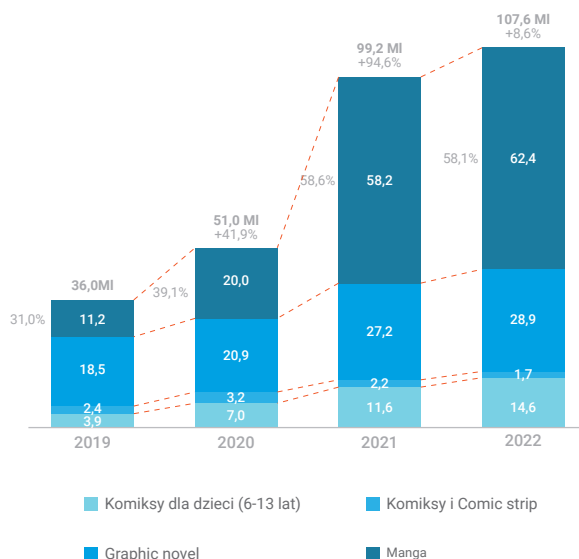
Wartości w liczbach tytułów oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane IE - Informacje wydawnicze

Trend wartości rynku książek z komiksami: 2019-2022

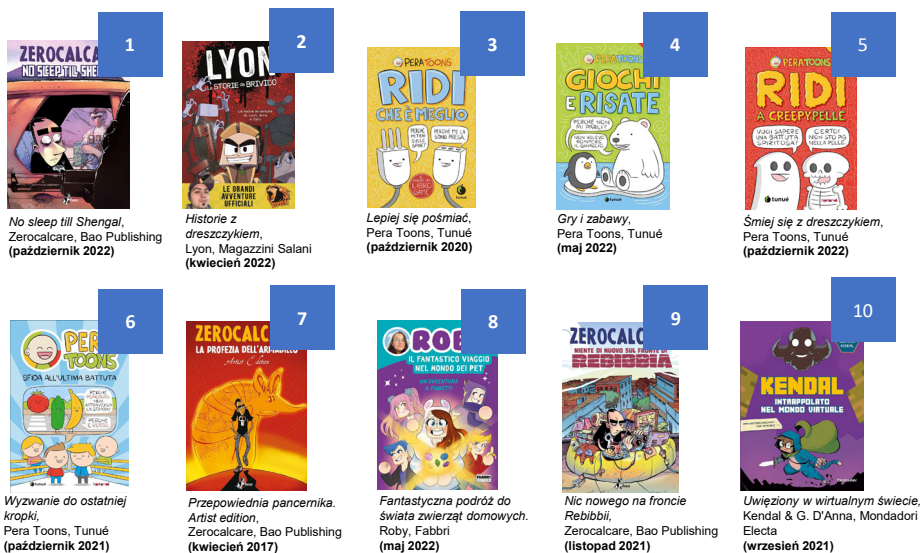
Wartości w milionach euro oraz w %. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Top 10 książek z komiksami włoskich autorów w 2022 r.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Eseistyka o tematyce kultury i popularnonaukowa

W 2022 r. opublikowano 16 812 tytułów eseistyki o tematyce kultury i popularnonaukowej. Około tysięcy tytułów mniej w porównaniu z 2021 r., jednak prawie 700 więcej niż w 2019 r., przy czym należy go traktować jako rok, w odniesieniu do którego należy porównywać dane z ostatnich lat. W odniesieniu do 2019 r. odnotowujemy wzrost lub zaledwie lekki spadek w odniesieniu do wszystkich gatunków. Niewielki spadek (129 tytułów mniej) dla literatury religijnej, lingwistyki (95 mniej) i nauk społecznych (78 mniej). Liczby te nie obejmują literatury zawodowej (prawnej, podatkowej, gospodarczej i dotyczącej przedsiębiorstw, jak również tytułów, które trudno postawić obok poradników lub, w niektórych przypadkach, beletrystyce i biografii).

Wydatki włoskich czytelników na zakup eseistyki o tematyce kultury i popularnonaukowej w kanałach sprzedaży osiągnęła w 2022 r. 280 milionów euro, co daje spadek -8%.

W porównaniu z 2019 r. wydatki wyniosły 15 milionów euro więcej (+6%). Jeśli weźmiemy pod uwagę liczbę egzemplarzy, spadek względem 2021 r. jest jeszcze bardziej widoczny, osiągając prawie 10%. Również w porównaniu z 2019 r. wzrost jest raczej umiarkowany: 350 tysięcy egzemplarzy więcej, zaledwie +2%.

Łączny udział w rynku wynosi 18% wg wartości i 14% wg egzemplarzy. Natomiast w odniesieniu do całej eseistyki (ogólnej i specjalistycznej), literatura o tematyce dotyczącej kultury i popularnonaukowa odnotowuje 55% wg wartości i 60% wg egzemplarzy.

Liczba 280 milionów nie obejmuje sprzedaży literatury ściśle zawodowej (prawnej, podatkowej, dotyczącej przedsiębiorstw itp.) oraz dotyczącej zasadniczo sektora uniwersyteckiego, który jest ważnym rynkiem zbytu w wyspecjalizowanych księgarniach.

Trend produkcji eseistyki o tematyce kultury i popularnonaukowej: 2019-2022

Wartości w liczbach tytułów

	2019	2020	2021	2022
Społeczeństwo, komunikacja, rozrywka	2 133	2 339	2 479	2 222
Sztuka: malarstwo, rzeźba	1 064	778	1 345	1 484
Filozofia	1 231	1 332	1 471	1 430
Lingwistyka	851	674	750	756
Psychologia	549	564	681	642
Wierzenia i religia	3 591	3 337	3 670	3 462
Nauki polityczne	1 299	1 259	1 340	1 404
Nauki społeczne	1 104	1 046	1 161	1 026
Historia	2 727	2 690	3 200	2 952
Krytyka i historia literatury	1 590	1 616	2 045	1 841
Łącznie	16 139	15 635	18 142	17 219

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane IE - Informacje wydawnicze

Trend wartości rynku eseistyki o tematyce kultury i popularnonaukowej: 2019-2022

Wartości w milionach euro

	2019	2020	2021	2022
Sztuka i rozrywka	51,2	50,2	57,3	52,1
Historia	38,6	39,3	41,9	41,1
Polityka i sprawy bieżące	33,6	29,8	41,1	38,6
Ogólne publikacje naukowe	21,4	21,8	24,2	22,7
Zwyczaje i społeczeństwo	20,0	17,0	19,3	17,7
Literatura podróżnicza (reportaż)	9,0	8,2	8,9	7,9
Krytyka literatury	16,8	22,8	25,2	19,2
Lingwistyka	6,8	7,0	7,2	6,3
Filozofia i psychologia	34,3	34,4	38,5	37,3
Nauki społeczne	33,2	35,6	41,5	36,9
Łącznie	264,9	266,2	304,9	279,8

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Top 10 książek włoskich autorów należących do eseistyki o tematyce kultury i popularnonaukowej

Mussolini, przywódca. Dlaczego powinniśmy się wstydić za faszyzm.
A. Cazzullo, Mondadori (wrzesień 2022)

Wielka burza. Mussolini. Wojna domowa. Putin. Szantaż nuklearny. Naród
Giorgi Meloni, B. Vespa, Mondadori (listopad 2022)

Pęknięcie i światło. Droga do przebaczenia. Moja historia.
G. Calabresi Milite, Feltrinelli (marzec 2022)

Światło martwych gwiazd. Esej o żalobie i nostalgii.
M. Recalcati, Feltrinelli (listopad 2022)

Zachodnie samobójstwo. Dlaczego postępujemy źle, przetwarzając naszą historię i usuwając nasze wartości.
F. Rampini, Mondadori (marzec 2022)

Neron. Odrodzenie Rzymu i upadek cesarza. Vol. 3
A. Angela, HarperCollins Italia (grudzień 2022)

Dziesięć rzeczy, których się nauczyłem.
P. Angela, Mondadori (październik 2022)

Lobby & logge. Tajne lobby, które kontrolują system i pożerają Włochy.
A. Sallusti & L. Palamara, Rizzoli (luty 2022)

Taką fizykę lubimy.
V. Schettini, Mondadori Electa (październik 2022)

Czas na kawę. Podręcznik konwersacji dla niekompatybilnych pokoleń.
G. Carofiglio & G. Carofiglio, Einaudi (październik 2022)

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Poradniki

W 2022 r. opublikowano 6 973 tytułów poradników praktycznych (z wyłączeniem przewodników podróźniczych i turystyki ogółem). Prawie tyle samo, co w 2021 r. (+0%), jednak prawie 900 więcej niż w 2019 r. (+14%).

Wzrost dotyczy przede wszystkim książek na temat Umysłu, ciała, duszy (+19% niż 2021 i +30% niż 2019), self-help, zdrowia i rodziny (-8% niż rok wcześniej, ale +20% niż w 2019). Ten wzrost tytułów tłumaczy się skutkami lockdownu i długiego okresu pocovidowego. Powrót do normalności i niepewność wymagają praktycznych narzędzi.

Poradniki odnotowują zasadniczo stabilny udział w rynku w latach 2019-2022, plasując się na poziomie między 9% a 10% łącznego rynku sprzedaży. Pomijając przewodniki turystyczne, Włosi wydali w 2022 r. na poradniki 157 milionów euro, co oznacza spadek z 164 mln w 2021 r. (-4%). Zakupili 9 milionów egzemplarzy poradników. Ok. 400 tysięcy egzemplarzy mniej niż rok wcześniej.

Najbardziej istotne zmiany widzimy w porównaniu z rokiem 2019: 16 milionów euro więcej i prawie 700 tysięcy egzemplarzy więcej.

W ramach poradników (pamiętając, że nie wliczamy w to turystyki) to tytuły dotyczące rozwoju osobistego odnotowują najwyższy wzrost. Pod względem udziału (z 27% do 28%), wydatków (+17%), egzemplarzy (+15%). Książki z tematyki food & drink, choć odnotowują spadek względem 2021 r., pod względem udziału i miejsca plasują się jako drugi segment w tym sektorze: 21% wg wartości i 18% wg egzemplarzy. W tym segmencie włoscy czytelnicy wydali 4 miliony euro więcej niż w 2019 r., kupując prawie 80 tysięcy egzemplarzy więcej.

Tematyka: ciało i dusza, rodzina, dobrostan i relacje międzyludzkie, jak również Rozwój osobisty reprezentują razem 58% wszystkich poradników (z wyjątkiem turystyki), generując wydatki na poziomie niemal 91 milionów euro oraz zakup 6 milionów egzemplarzy. W 2019 r. ta wartość wynosiła 84 miliony euro i 5 milionów egzemplarzy.

Trend produkcji poradników: 2019-2022

Wartości w liczbach tytułów

	2019	2020	2021	2022
Kuchnia	763	708	843	786
Self help, zdrowie, rodzina	1 832	1 774	2 045	2 202
Hobby, sport, czas wolny	1 792	1 358	1 804	1 887
Umysł, ciało, dusza	1 196	1 110	1 303	1 552
Zwierzęta, natura, ogrodnictwo	352	266	405	353
DIY, rzemiosło	190	188	236	193
Łącznie	6 125	5 404	6 996	6 973

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane IE - Informacje wydawnicze

Trend wartości rynku poradników: 2019-2022

Wartości w milionach euro

	2019	2020	2021	2022
Rodzina, dobrostan i relacje międzyludzkie	25,3	21,0	26,6	24,0
Umysł, ciało i duch	21,3	19,7	23,2	22,8
Czas wolny i styl życia	15,4	16,8	18,9	18,7
Transport	1,6	1,4	2,1	1,7
Gry	0,4	0,9	2,2	2,6
Sport	10,0	9,4	10,4	10,0
Food & drink	29,3	32,6	36,2	33,4
Rozwój osobisty	37,7	35,3	44,0	44,0
Łącznie	141,0	137,1	163,6	157,3

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Top 10 poradników włoskich autorów

1

Witajcie w moim domu! Mnóstwo łatwych przepisów i prostych wskazówek, jak zaoszczędzić pieniądze w kuchni i w domu.
B. Rossi, Mondadori Electa (październik 2022)

2

Naukowe sprzątanie. Chemia detergentów i wybielaczy oraz oszustwa na temat sody.
D. Bressanini, Gribaudo (październik 2022)

3

Nasza kuchnia. Przygotowane w domu Benedetty. Przepisy i historie. Edycja ilustrowana.
B. Rossi, Mondadori Electa (październik 2021)

4

Napisz od nowa strony swojego życia. Wszystkie narzędzia, aby odkryć, zrozumieć i pokochać siebie.
A. De Simone, A.M. Sepe, Rizzoli (lipiec 2022)

5

Robię to dla siebie. Bycie matką bez mitu poświęcenia.
S. Andreoli, Rizzoli (marzec 2022)

6

Wspólna kuchnia roślinna. Przepisy kuchni roślinnej, którymi możesz się podzielić.
C. Perego, Gribaudo (listopad 2022)

7

Kuchnia roślinna. Warzywnie, łatwo, szybko.
C. Perego, Gribaudo (listopad 2021)

8

Jak woda i mąka. Przepisy słodkie i słone, podstawy i sekrety doskonałych ciast.
Cooker Girl, Fabbri (październik 2022)

9

Rozszerzanie diety! Praktyczny podręcznik rozszerzania diety.
Pediatra Carla, Sonda (luty 2021)

10

Wszystkie smaki z domu Pappagallo. Pyszne i zaskakujące przepisy, które cieszą oczy i podniebienie. Wydanie ilustrowane.
L. Pappagallo, Vallardi (październik 2022)

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Książki ilustrowane i non fiction ilustrowana

W 2022 r. wydano prawie 5 tysięcy tytułów książek „ilustrowanych” (+6% w porównaniu z 2021 r.). Ta wartość obejmuje tytuły złożone wyłącznie lub głównie z obrazów (katalog sztuki lub monografie). W ostatnich latach stanowią od 5% do 6% łącznej produkcji wydawniczej. W tym dziale książki dotyczące architektury i urbanistyki reprezentują 22% produkcji, malarstwo 16% a rzeźba 6%. Łącznie design, moda i fotografia stanowią pozostałe 21%. Należy również pamiętać o całkiem odrębnej grupie innych tytułów ilustrowanych dotyczących innej tematyki niż artystyczna - od branży samochodowej do książek fotograficznych, kulinarnych, nie zapominając o sektorze enogastronomicznym i turystycznym: tytuły

te charakteryzują się często znaczącym wkładem fotograficznym i ikonografią, publikowane są też często w języku obcym.

Ten rynek ma wartość ok. 28 milionów euro wg ceny okładkowej. Należy jednak pamiętać, że istotną część tej produkcji, zwłaszcza katalogi sztuki, monografie, książki dotyczące architektury i fotografii itp., przechodzi tylko częściowo przez kanały sprzedaży. Istotnym punktem zbytu są księgarnie przy muzeach lub otwierane przy okazji wystaw i retrospektyw. Wszystkie te formy sprzedaży nie są objęte monitorowaniem przez centrum analiz.

Trend produkcji książek ilustrowanych i książek o sztuce: 2019-2022

Wartości w liczbach tytułów

	2019	2020	2021	2022
Architektura i urbanistyka	1 180	1 114	1 077	1 089
Design i moda	321	249	369	373
Fotografia	685	508	676	684
Malarstwo	822	597	668	800
Rzeźba	242	181	231	277
Inne	1 621	1 265	1 609	1 707
Łącznie	4 871	3 914	4 630	4 930

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane IE - Informacje wydawnicze

Trend wartości rynku książek ilustrowanych i książek o sztuce: 2019-2022

Wartości w milionach euro

	2019	2020	2021	2022
Książki o sztuce i monografie	6,8	6,1	6,4	6,0
Design i fotografia	7,6	8,3	10,5	9,6
Architektura	2,1	1,9	2,0	1,9
Poradniki ilustrowane*	8,7	7,8	11,3	10,4
Łącznie	25,1	24,1	30,1	27,9

*Podręczniki ze znaczącą obecnością elementów fotograficznych i ikonograficznych o następującej tematyce: Rodzina, dobrostan i relacje międzyludzkie; umysł, ciało i duch; czas wolny i styl życia; transport; sport; Food & drink.

Dane dotyczą sprzedaży według wartości w księgarniach sieciowych, niezależnych, online. Nie obejmują sklepów wielkopowierzchniowych.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Top 10 książek ilustrowanych i ilustrowanej non fiction włoskich autorów: 2019-2022

1

Frytkownica beztłuszczowa. Autorskie przepisy, od przystawek po desery, wszystkie przetestowane i sprawdzone, R. Errante, Gribaudo (marzec 2022)

2

Przygotowane w domu Benedetty. Sprytne przepisy, największe klasyki, najsmaczniejsze, szybkie i łatwe nowości, B. Rossi, Mondadori Electa (listopad 2017)

3

Krok za krokiem. Notatki z metodologii projektowania, B. Munari, Laterza (marzec 2017)

4

Podróż na Sycylię. Giusina w kuchni, G. Battaglia, Cairo (październik 2022)

5

Mamo, gotuję sam! Samodzielnie przygotuj pyszne desery według metody Montessori, K. Casprini & R. Guidotti, Red (luty 2021)

6

Lekki dom. Zeszyt. Narzędzia i prace, aby mieć zorganizowany dom, E. G. Lombardo, Rizzoli (kwiecień 2022)

7

Kuchnia podstawowa. Prosta i świadoma, F. Giovannini, Gribaudo (kwiecień 2022)

8

Podręcznik historii designu. D. Dardi & V. Pasca, Silvana (wrzesień 2019)

9

Koktajle alkoholowe na świecie. Wszystkie oficjalne koktajle IBA i wielcy wykluczeni, F. Mastellari, Hoepli (kwiecień 2021)

10

Banksy. Artysta widmo, G. Marziani & S. Antonelli (pod red.), Giunti (październik 2021)

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE - dane Nielsen BookScan

Sprzedaż praw autorskich przez włoskich autorów

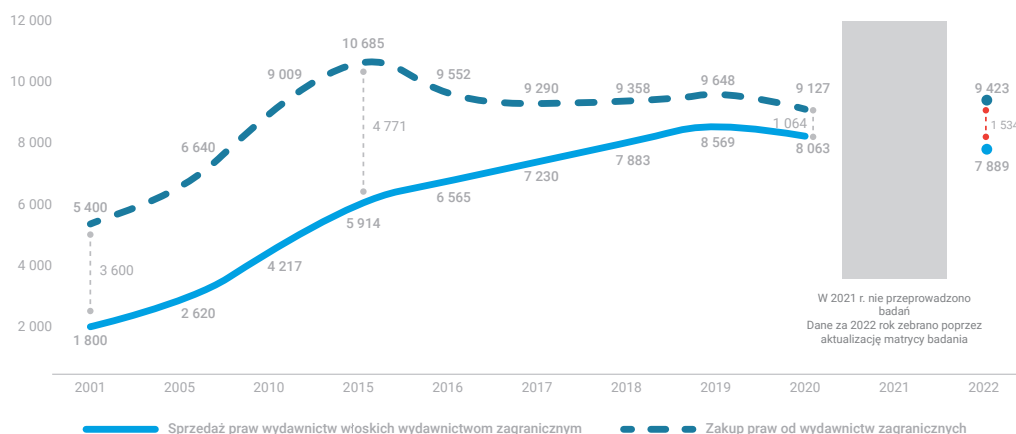
Szacuje się, że w 2022 r. wydawcom z innych krajów sprzedano prawa do prawie 7 900 tytułów dzieł włoskich twórców. Biorąc pod uwagę, że wprowadzono zmianę narzędzia oceny (oraz że w 2021 r. badanie nie zostało przeprowadzone), widzimy zasadniczo analogiczne wartości w porównaniu z danymi z 2020 r. (-2%). Liczby, zarówno dotyczące sprzedaży, jak i zakupu, mieszczą się w naturalnych wahaniami rynku. Zakup dotyczył niewiele poniżej 9 500 tytułów autorów zagranicznych (+3%). Jednak pamiętajmy, że między 2020 a 2022 rokiem doszło do wzrostu rynku komiksów z ich seryjną strukturą, a tym samym nieuniknionego zakupu tytułów autorów pochodzących z rynków azjatyckich, zwłaszcza z Japonii.

Kupujemy więcej niż jesteśmy w stanie sprzedać, jednak w 2001 r. sprzedawaliśmy ok. 1 800 tytułów, a kupowaliśmy trzy razy więcej. Dzisiaj saldo ujemne zatrzymuje się na kilku

tysiącach dzieł a w niektórych segmentach ta proporcja od lat jest odwrócona. Od dłuższego czasu sprzedajemy więcej tytułów książek dla dzieci, niż kupujemy. Podobnie w przypadku książek ilustrowanych. Ponadto, od kilku lat zaczęliśmy sprzedawać więcej eseistyki, wzrasta też stopniowo zainteresowanie włoską beletrystyką.

Eksport wzrósł dzięki «inwestycjom» wydawnictw w wyszukiwanie i dbałość o autorów włoskich, jak również umiejętności rozwijania relacji z wydawcami zagranicznymi i przedstawiania swojej oferty na rynku międzynarodowym. Umiejętność tę wzmacniają również instytucje i inicjatywy towarzyszące wydawcom na rynkach zagranicznych, wdrożone przez Italian Trade Agency we współpracy z AIE. Nie zapominajmy również o nakładach na promowanie tłumaczeń z włoskiego na języki obce.

Trend sprzedaży i zakupu praw: 2001-2022
Wartości w liczbach tytułów

W 2021 r. nie przeprowadzono badań. Opracowanie z 2023 r. na podstawie danych za rok 2022 opierało się na innej matrycy badania niż poprzednie analizy.

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE

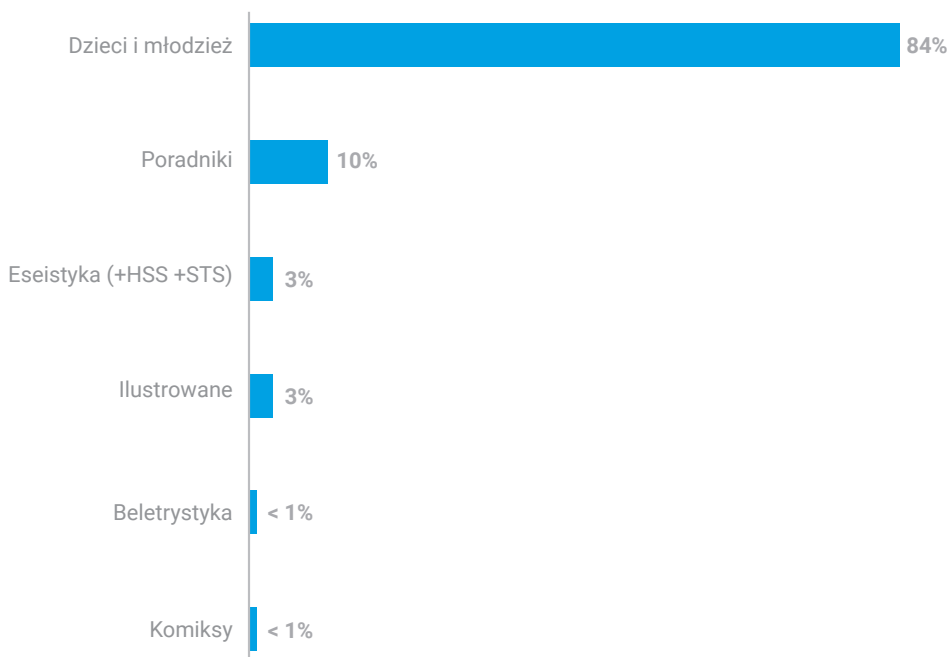
Publikacje współwydane

Sprzedaż praw stanowi tylko jedną z dróg internacjonalizacji, którymi podążały włoskie wydawnictwa. W 2022 r. zawarto umowy na współwydanie między wydawcami włoskimi i zagranicznymi dotyczące ok. 1 700 dzieł. W porównaniu z 2020 rokiem (kiedy to międzynarodowe targi były wstrzymane a negocjacje odbywały się za pośrednictwem specjalnie przeznaczonych platform cyfrowych), obserwujemy wzrost o prawie 700 dzieł, choć jeszcze nie przywrócono wartości odnotowanych w latach poprzedzających lockdown (2.800-3.000 dzieł każdego roku).

Segment książek dla dzieci i młodzieży oraz książek ilustrowanych obejmuje 87% tego udziału (79%-80% w poprzednich latach). Te dwa działy wydawnicze łączą innowację autorską i graficzną z doskonałościami technicznymi druku i pakowania. W odniesieniu do sektora dzieci i młodzieży nie zapominajmy też o tym, że we Włoszech odbywa się największy światowy festiwal książek dla dzieci, czyli Bologna Children's Book Fair.

Współwydanie wg gatunku: 2022

Wartości w %

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE

Sprzedaż praw wg gatunku

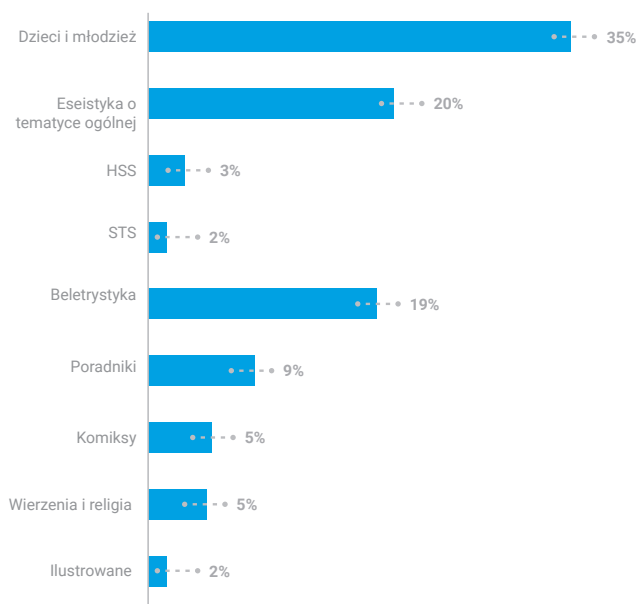
Książki dla dzieci i eseistyka o tematyce popularnonaukowej stanowią w 2022 r. przedmiot ponad 60% wymiany praw autorskich włoskich wydawców z krajami zagranicznymi (w 2020 r. ta wartość wyniosła, odpowiednio, 33% i 24% łącznej sprzedaży praw).

Segment beletrystyki w ostatnich latach rósł bardziej niż literatura dla dzieci i młodzieży. Jest to uwarunkowane zjawiskiem spadku urodzeń, charakterystycznym dla wszystkich rynków europejskich, który spowalnia popyt.

Rośnie w siłę eseistyka i poradniki. Eseistyka porzuciła już swój akademicki charakter, zwracając większą uwagę na potrzeby czytelnika. Poradniki wykazują większą zdolność odczytywania praktycznych i codziennych potrzeb europejskich odbiorców, coraz bardziej zbliżonych pod względem stylu życia i zwyczajów. Z kolei na beletrystykę wpływa większa zdolność i zainteresowanie pisarzy włoskich próbowaniem swoich sił w beletrystyce gatunkowej: od kryminałów po romanse.

Sprzedaż praw wg gatunku: 2022

Wartości w %

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE

Sprzedaż praw wg obszaru geograficznego

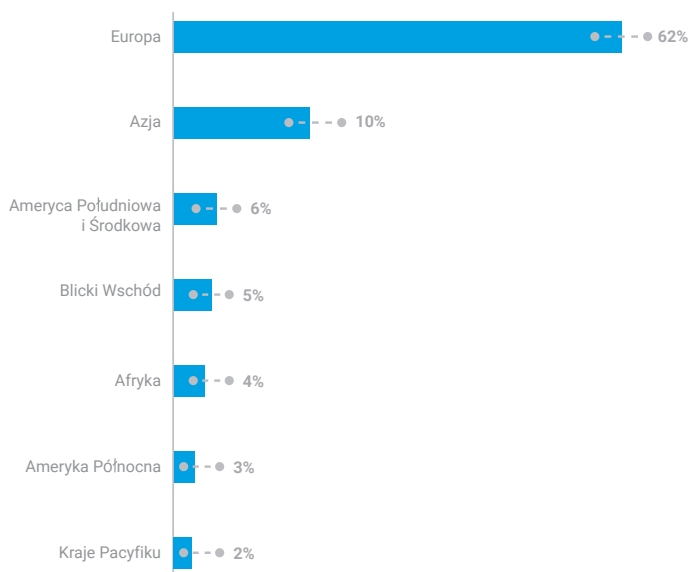
Kraje i wydawnictwa europejskie stanowią główny rynek zbytu dla włoskich tytułów za granicą: w 2022 r. drogę do Europy znalazło 62% łącznie sprzedanych tytułów. Drugim rynkiem zbytu jest Azja, prowadzi tam sektor dzieł dla dzieci i młodzieży (63% wszystkich praw na kontynencie).

Europa zawsze stanowiła, nawet mimo corocznych wahań, 62-64% naszego eksportu. Rynki azjatyckie już od dłuższego czasu plasują się (w pobliżu lub) ponad wartości 10%, a w 2022 osiągnęły 18%. Odnosząc się do tych trendów, należy zawsze brać pod uwagę

zjawiska koniunktury i zwracać uwagę na trend średnio i długookresowy. Kraje Ameryki Południowej i Środkowej, z wartością 6% tytułów włoskich autorów sprzedawanych za granicą, reprezentują trzeci obszar rynku, dokąd włoscy wydawcy kierują swoją działalność eksportową. Jest to zasadniczo stabilna wartość w porównaniu z danymi z przeszłości (2020: 10%), podczas gdy rynki Ameryki Północnej nadal utrzymują się na poziomie minimalnych wartości procentowych: 3% w 2022 r., 5% w 2020 r., co potwierdza stałe trudności wydawnictw włoskich (i ogólnie wszystkich wydawnictw w Europie kontynentalnej) w zdobywaniu rynków anglosaskich.

Sprzedaż praw wg obszaru geograficznego: 2022

Wartości w %

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE

Sprzedaż praw do Polski

Polska to trzeci kraj europejski, któremu włoskie wydawnictwa sprzedały w 2022 r. prawa do wydania książek włoskich autorów.

Są to przede wszystkim książki o tematyce religijnej / teologicznej (reprezentują aż 31% eksportu), a następnie podobne wyniki osiągnęła beletrystyka (17%), dział dzieci i młodzież (15%) i poradniki (15%). Jednakże, jeśli weźmiemy pod uwagę eseistykę jako całość - od popularnonaukowej do naukowej i akademickiej

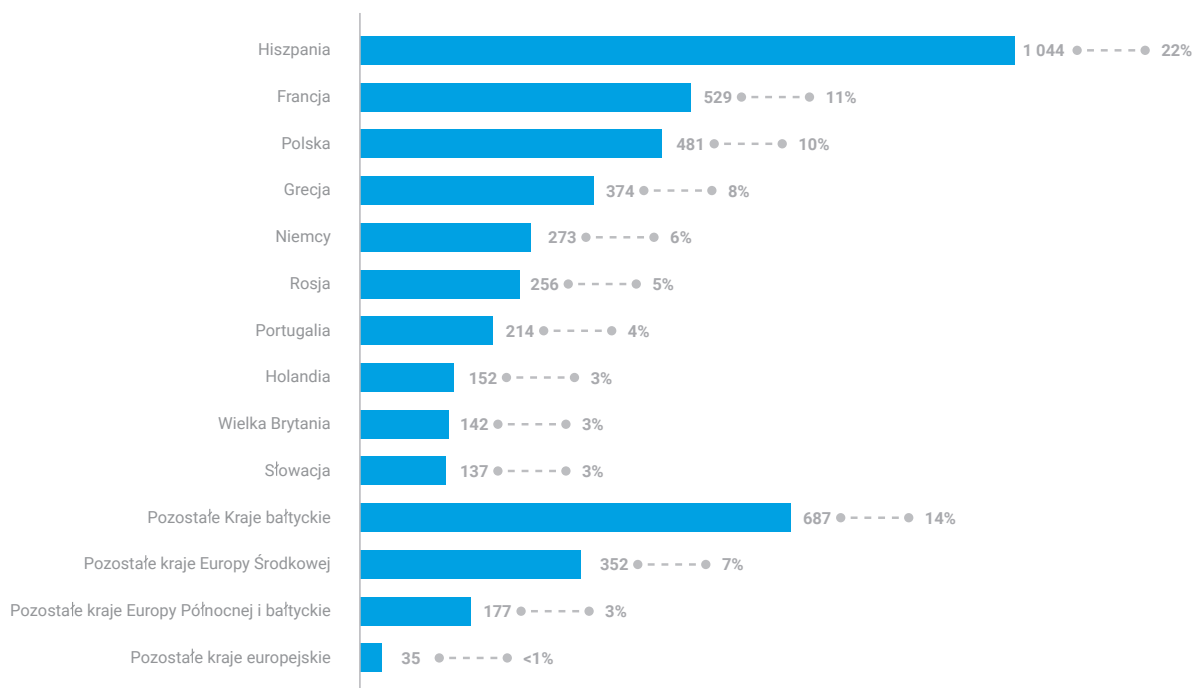
(HSS, Humanities and Social Sciences; e STS, Science and Technology Studies) - stanowi ona kolejne 15% sprzedaży praw włoskich autorów na rynek polski.

Import praw polskich autorów na rynek włoski osiągnął w 2022 r. wartość 33 dzieł, w tym książek dla dzieci (55%) oraz beletrystyki / poezji (45%).

Te dane należy uzupełnić o co najmniej 29 kolejnych współwydań, wszystkich z działu dzieci i młodzież.

Sprzedaż praw do Polski: 2022

Wartości w liczbach tytułów oraz w %

Źródło: Opracowanie: Centrum badań AIE

Gatunki literackie najczęściej sprzedawane polskim wydawcom: 2022

Wartości w liczbach tytułów

